

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 222/02-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2002 prerokoval sťažnosť P. T., bytom N., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., so sídlom Advokátska kancelária, T. T., vo veci porušenia jeho základného práva na obhajobu upraveného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom vyšetrovateľa Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Trenčín v súčinnosti (Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru Trenčín), a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. T. o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. októbra 2002 doručené podanie P. T., bytom N., (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. K. so sídlom, Advokátska kancelária, T. T., Toto podanie možno na základe jeho obsahu považovať za sťažnosť na porušenie základného práva na obhajobu upraveného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom vyšetrovania Okresného úradu vyšetrovateľa Policajného zboru Trenčín (v súčasnosti Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru Trenčín, ďalej len „odporca“).

Predmetom sťažnosti je postup odporcu pri výsluchu obvineného (sťažovateľa) 24. júna 2002. Podľa tvrdenia sťažovateľa *„Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Odporca sa týmto ustanovením neriadil, keď v rozpore s ust. § 33 ods. 1 a § 92 ods. 1, 2, 3 Tr. por. vedením celého výsluchu vo forme dialógu zabránil navrhovateľovi radiť sa so svojim obhajcom počas jeho výsluchu a teda zabránil mu obhajovať sa prostredníctvom obhajcu“*.

Na podnet právneho zástupcu sťažovateľa preskúmal postup odporcu pri výsluchu prokurátor Okresnej prokuratúry v Trenčíne a prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne a prípismi č. k. 1 Pv 614/01 – 80, resp. 1 KPt 454/02 – 11 oznámili obhajcovi, že postup odporcu pokladajú za zákonný. Oba prípisy sú priložené k podaniu. Ako dôkazy sú k podaniu priložené tiež uznesenie o vznesení obvinenia zo 4. apríla 2002 a zápisnice o výsluchu obvineného z 24. mája 2002, z 24. júna 2002 a z 26. júla 2002.

Na základe analýzy obsahu podania možno považovať za rozhodujúce pre podanie sťažnosti tvrdenie sťažovateľa, že *„Obvinený má ... právo kedykoľvek, počas ktoréhokoľvek úkonu tr. konania a teda i počas svojho výsluchu, právo radiť sa so svojim obhajcom. Jedinou výnimkou z tohoto pravidla je stav, keď je mu už položená otázka. Tým, že vyšetrovateľ viedol celý výsluch formou otázok a odpovedí, v podstate reálne skrátil právo obvineného na obhajobu“*. Ďalej k tomu sťažovateľ dodáva, *„... že dialogický spôsob vedenia celého výsluchu obvineného je pomerne bežnou a zaužívanou praxou na úradoch vyšetrovania v Slovenskej republike a preto nález Ústavného súdu v danom smere je viac než žiadúci“*. S ohľadom na túto argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd *„vydal tento nález:*

Vedením celého výsluchu navrhovateľa ako obvineného iba formou otázok a odpovedí došlo odporcom k zásahu do jeho práva na obhajobu, ktorým zásahom odporca porušil čl. 50, ods. 3 Ústavy SR. Výpovede obvineného zo dňa 24. 6. 2002 a 26. 7. 2002 nemožno v trestnom konaní použiť. Odporcovi sa prikazuje vypočuť znovu navrhovateľa v súlade s ust. § 33 ods. 1 a § 92 Tr. por“.

Sťažovateľ uvádza, že podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) súhlasí, aby bolo upustené od ústneho pojednávania.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „základné práva a slobody“), ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každú sťažnosť najprv predbežne prerokuje a zisťuje, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ preukázal, že sa obrátil so žiadosťami o preskúmanie postupu vyšetrovateľa označeného orgánu na Okresnú prokuratúru v Trenčíne a na Krajskú prokuratúru v Trenčíne. Z priložených zápisníc z výsluchu obvineného 24. mája 2002, 24. júna 2002 a 26. júla 2002 nevyplýva, či sťažovateľ využil svoje právo podľa § 95 ods. 2 a 3 Trestného poriadku požiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súlade s jeho výpoveďou, resp. či uplatnil proti obsahu zápisnice námietky. Ďalej ústavný súd v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou (III. ÚS 151/02) uvádza, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv a slobôd, porušenie ktorých namieta v konaní pred ústavným súdom, môže domáhať využitím oprávnení, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený. Podľa § 220 Trestného poriadku súd môže rozhodovať len o návrhu, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, a smie prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli

prebrané na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Na základe tohto zákonom upraveného postupu možno všetky námietky sťažovateľa uplatniť v konaní pred všeobecným súdom a ich nezohľadnenie uplatňovať použitím opravných prostriedkov. Keďže sťažovateľ opravné mechanizmy, na ktoré je oprávnený, doteraz nevyužil a obrátil sa so sťažnosťou priamo na ústavný súd, boli splnené dôvody na odmietnutie tejto sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že sťažnosť sťažovateľ podal oneskorene (neberúc do úvahy v tejto súvislosti nedostatok právomoci), pretože k ním tvrdenému porušeniu základného práva došlo podpísaním zápisnice o výsluchu obvineného, t. j. najneskoršie 26. júla 2002, a sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 25. októbra 2002, t. j. v lehote prekračujúcej dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. K porušeniu označeného základného práva pri výsluchu obvineného mohlo totižto dôjsť len pri jeho výkone (jeho vykonaní), a nie zaujatím stanoviska Okresnej prokuratúry v Trenčíne a Krajskej prokuratúry v Trenčíne ku zákonnosti postupu pri výsluchu obvineného.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2002